

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

alia est ratio. Accendendum autem hoc lumen in distribuenda Eucharistia semper intelligitur (præter lumen lampadis) de alio lumine, seu candela: Dico extra Missam, nam, dum celebratur sacrum, qua obligatione debeat adesse lumen, alibi dictum est in opusculo nostro de sacrificio Missæ lib. 1. c. 5.

18. Dices: quandoquidem hujus lampadis coram Sanctissimo facta est mentio, scire cupio, quid juris de continuo ardente lumine coram illo?

19. Respondeo. Quintanadven, de Euchar. sing. 1. damnat peccati mortalis Parochum, & consequenter Superiorem Ecclesie, si eo sciente, & consentiente, lampas ante Ven. Sacramentum integro die non ardeat; & proinde non leviter delinquere ædituum, qui per tres, aut quatuor noctes relinquat lampadem extinctam, quia Paul. V. in suo Rituali mandat, continuè ardere illic lampadem; si verò per unam tantum horam, aut quid ampliùs, peccatum grave non committere. Ita Quintanadvennas.

20. Quibus relatis, subjungit Gobat de communione cap. 2. in hunc modum. Nostra Synodus Constantiensis dicit quidem, ardeat noctes, atque dies coram tabernaculo lampas; non tamen utitur verbo, reatum lethalem inducente; & vidi pluribus in locis, partim ob inopiam, partim ob longam consuetudinem, & etiam alicubi ob torporem, non ita severè observari hanc doctrinam, quam non admitto universaliter in tanto rigore. Hactenus ille.

21. Nos in nostris Siciliae diocesisibus rigidiores in hac re sumus; & cer-

tè cujuscumque Ecclesie legitima consuetudo servanda est. Leander quidem tract. de sacrificio. Missæ disp. 7. quæst. 71. ait, non esse quidem præceptum in jure de hac continuatione lampadis coram Sanctissimo; esse tamen sub mortali universalem Ecclesie consuetudinem, licet etiam hanc neget Marchantius apud eundem, præter modò dictum Gobat. Iterum igitur dico, servandam esse cujuscumque Ecclesie consuetudinem.

CAPUT XV.

Quomodo prædicta sint observanda in communicandis peste infectis.

1. **V**T id, atque ea, quæ huc pertinent, plenè explicentur, inquire primò, qua obligatione teneantur Parochi ad Eucharistiam porrigendam contagiosa peste infectis.

2. Respondeo, cum Filiberto Marchino de peste part. 3. qui, cum ex communi Theologorum sententia, dixisset cap. 1. num. 10. regulariter loquendo, Parochum utpotè Pastorem bonum teneri sub mortali, etiam cum periculo vitæ, per se, vel per alium, Sacramenta Pœnitentiæ, & Baptismi prædicis ministrare, si opus fuerit; deinde addit cap. 2. quoad Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Unctionis diversimodè loqui Theologos: alij enim cum Joanne Echio putant, obligari etiam ad hæc Sacramenta infectis ministranda, quamvis cum certo eorum vitæ periculo: alij cum Suario obligari solum ad

ministrandam Eucharistiam, non verò Extremam Unctionem: alij cum Philiarco, alijsque ad neutrum obligari, modò infectus, sit legitimè confessus.

3. Dico ergo cum eodem Marchino, hanc tertiam sententiam amplectente, Parochum, postquam, ut dictum est, sive per se, sive per alium peste infectòrum confessionem audivit, absolvitque, non esse sub mortali cogendum, ad ministrandam prædictis Eucharistiam, vel Extremam Unctionem, cum admodum verisimili vitæ periculo; esse tamen id magnæ perfectionis, & charitatis opus, dubitare neminem posse. Ratio præcipua hujus tertie sententiæ est, quia ritè confessus, & absolutus jam manet in statu gratiæ, & sic gloriam non amitteret, atque ex alia parte Parochus ex vi curæ pastoralis solum tenetur vitam exponere pro necessarijs ad salutem suarum ovium, non verò pro non necessarijs; ad hæc enim tunc obligatur, quando ea conferre potest sine claro suæ vitæ periculo; secus nimis supra humanas vires exposceremus à Parochis; unde judicandum, per assumptionem officij, ad hæc non necessaria, non tam rigorosè sese obligasse.

4. Confirmatur hæc sententia ex declaratione Sacræ Congregationis ad S. Carolum Borromeum missa de qua ibidem testatur Marchinus.

Die 3. Mensis Decembris 1677.

Congregatio censuit, scribendas esse litteras ad Carolum Borromeum in hanc formam.

Parochi tempore pestis tenentur omninò residere in suis Ecclesijs Parochialibus,

& si non residant, agendum contra eos ex Decreto cap. 1. sess. 25 & servanda forma ibi præscripta; ministrare vero Parochianis peste infectis Sacramenta Pœnitentiæ, seu confessionis, & Baptismi per alios.

Et licet Alciatus diceret, quod ex duobus ultimis verbis videatur prohiberi, ne Parochi etiam volentes per se ipsos hæc duo Sacramenta ministrarent; tamen verba Congregatio dixit, quòd ista verba mens Sanctissimi in prohibendo hæc Parochis, ad commodum Parochianorum, qui sani essent; hi enim universales nolent conversare cum Parochis enstitis ad infirmos peste.

5. Hactenus Congregatio, quæ cum solum requirat curam Parochorum pro ministranda pœnitentiæ, & Baptismo in illo periculo, videtur eodem excusare à ministranda Eucharistia, & Extrema Unctione. Et tanè non solum excusabuntur; verùm etiam obligabuntur hæc duo sacramenta non ministrare, quando ob administrationem horum decesserit, vel defecturus esset, qui postea administraret Pœnitentiæ, vel Baptismum; sic enim nocerent gregi; non prodesse.

6. Dictum est autem num. 3. (cum admodum verisimili periculo) nam si periculum non esset hujusmodi, ut evenire solet initio pestilentiæ, quando nondum certum apparet periculum, vel quando contagium leviter sensit, paucissimi que inficiuntur; sanè ex vi sui officij cogendi sunt Parochi ad ministrandam etiam Eucharistiam, & Extremam Unctionem, ut notat ibidem Marchinus n. 18.

7. Notatque idem n. 19. cum Fil-
hicio: si peste infectus, morti proxi-
mus, Sacramentum Pœnitentiæ pro-
peter aliquod impedimentum non su-
scipit, omninò Parochum, sive per se,
sive per alium teneri, infecto illi sa-
cram Unctionem conferre, ut scilicet
si fortè peccato mortali sit maculatus,
possit attritus cum Sacramento Extre-
mæ unctionis in gratiæ statu poni.

8. Notat denique Leander apud
Delgadillo cap. 4. de Evchar. num. 52.
in prædicto tempore pestis licitè defer-
ri Evcharistiam ad peste laborantes abs-
que præcedenti lumine, vel sine stola,
vel superpelliceo, quando hæc com-
modè adhiberi non possunt, quia ip-
sum Sacramentum, debitaque illi re-
verentia quasi cedit tantæ infirmi ne-
cessitati.

*An peste infectis ministrare
liceat Evcharistiam aliquo
Instrumento?*

9. Quoniam Suarez de Pœnit. disp.
44. sect. num. 20, alii que al-
lati, approbati que à Marchino loco cit.
cap. 3, dicunt, non esse incongruum,
peste infectis ministrari à Parochis, ut
magnum vitæ discrimen effugiant, Ex-
tremam Unctionem à longè, virgulâ
quâdam argentea, sive ex alia congru-
enti materia. inquires secundò, an id
liceat in Evcharistia, hoc est, per ali-
quod instrumentum affabrè factum,
porrigere infecto sacram hostiam?

Ut hæc quæstio dilucidetur, habe-
hic, quæ docet contra hoc instrumen-
tum Marchinus, quæque docet Man-
cinus in favorem.

10. Marchinus loco cit. cap. 5. n. 6.
sic pronunciat. Dico, regulariter lo-
quendo, usum hujus instrumenti in-
administranda Evcharistia esse hoc tem-
pore reprobandum: sic Bonacina, sic
etiam Concilium quintum Provinciale
Mediolanen, in quo quindecim Epi-
scopi, & inter eos multi doctissimi in-
terfuerunt. Ratio est, tum ob reve-
rentiam tanti Sacramenti, quæ requirit,
ut administretur à manu consecrata,
tum ob periculum, ne sic deiciatur Sa-
cramentum. Confirmatur, quia graf-
sante eo anno per plures partes pesti-
lencia, nullus Episcopus usum hujus-
modi instrumenti permisit. Quare
Possevinus, qui citatur contra hanc sen-
tentiam, postquam usum dicti instru-
menti, quasi disputativè approbare vi-
sus est, tandem sic adjecit: ego tamen
non recederem à communi usu Eccle-
siae, quæ est ministrare immediatè ma-
nu Sacerdotis. An autem (addit Pos-
sevinus) qui illo instrumento uteretur,
peccaret mortaliter, dubito; quia con-
traveniret gravi cæremonia Ecclesiae
universalis.

11. Praxis ergo ad evitandum con-
tagium in eo tempore erat, ut os ejus
infecti, qui Sacram Evcharistiam sulci-
pere debebat, aperiret, ut sic exhalaret
pestifer halitus; deinde Sacerdos elon-
gabat brachium, & ab infimo longè
distans, sacram hostiam eidem dispen-
sabat; statimque absque ulla mora di-
gitos, & totam manum aceto abluebat.
Hæc Marchinus.

12. Sed contra Mancinus sic ha-
bet in practica de visitandis infirmis pra-
ctica 8. Potes, secluto periculo irre-
veren-

in biblioteca
EVREIN
in
de
E III
30.6

verentia; uti aliquo decenti instrumento ad communicandum peste infectos, ut mortis periculum evites; nam, quod tibi prodest, & alteri non nocet, facile concedendum. Ita Posslevinus, quem sequitur Victorellus; & hic quidem ait: sicuti sacra Eucharistia potest ministrari patenâ, ita posset aliquo instrumento affabrè factò, etiamsi istud non sit, ut est patena, consecratum: nam posset responderi, pyxidem, in qua servantur particulae, non oportere esse benedictam, ut tenet Azor, ita ergo nec instrumentum affabrè factum ad hunc effectum communicandi infectos: & quidem hanc opinionem idem Bonacina probabilem esse putat.

13. Accedit denique usus assiduus, quem tenet D. Petrus de Marchis Archiep. Smyrnen. in sua Diœcesi, in qua assidue pestis viget; & ipsemet Patribus meæ Religionis ministrantibus infirmis retulit, estque hujusmodi. Post illorum Confessionem Sacramentalem, Sacerdos ponit reverenter particulam consecratam super folium paginæ albæ, existens super scabellum ad id præparatum, & dictis verbis, *Domine non sum dignus, &c.* infirmus accedit ad Sacramentum, & lingua particulam sumit, accipitque à Ministris purificationem, & interim Clericus candela accensa in summitate virgæ paginam illam comburit. Hæc præfatus Archiepiscopus. Quem usum probabilem puto, tutaque conscientia teneri posse tempore pestis tantum. Hætenus Mancinus.

14. Advertis ingeniorum diversitatem inter duos tam vicinos nomine,

quàm sententiis distantes. Hinc tamen collige, utramque opinionem admitti probabiliter posse: quoad scandalum verò, si forte ex alterutra timeatur, facile illi occurre, monendo adstantes de probabilitate, securitateque opinionis. Sententiæ Mancini adhaeret etiam Venerus, & Marcant. apud Dianam *part. 3. tract. 4. resol. 114. & part. 5. tract. 3. resol. 50.* eandemque probabilem vocat Barbosa, & Paxiodan. apud Gobat *de Communione casu 21.* admittitque Gavantus in *Enchiridion. Episcoporum Ver. pestis num. 7.* & idem Gobat limitans pro locis, ubi sic usurpatur, addens ibidem alium modum communicandi prædictos peste laborantes, nempe si sacram particulam imponas spatulæ, atque ita portigas ægroto, statim deinde spatulam abluturus. Ita Gobat. Spatula autem est instrumentum ad gladij formam factum, seu ad similitudinem frondis arboris palmæ. Quòd si latior, & in parvæ patenæ formam (ut sic caveatur periculum) summa pars sit, fiatque ex argento, vel simili decenti materia; nec, ut dixi, sit periculum, quòd decidat facile sacra particula; si, inquam, sic fiat, videtur ad intentum nostrum aptius instrumentum, quàm prædicta pagina, & scabellum.

15. Idem Archiep. Smyrnenf. (ut id etiam hac occasione non omitatur) Extremam Unctionem peste infectis sic administrari posse, asseruit. Ligant in summitate virgæ parvæ globum bambaceum, quem oleo sancto Sacerdos intingit, & ungit partes corporis ungendas cum debita forma; deinde

cum

eum alia virga, in cuius summitate est alligatus parvus etiam globulus stupæ, seu bambacis, partes unctas abstergit cum consueta observationibus, &c. Hæc ex Archiepiscopo Smyrcens. Mancinus ibidem.

CAPUT XVI.

An indigno ministranda sit aliquando Evcharistia publico, vel occulto peccatori?

Regula generalis hæc de re est sequens, tres habens partes. Prima pars est huiusmodi. Communionem negabit Sacerdos, sive Parochus, sive non Parochus peccatori publico publicè petenti. Secunda est: negabit item occulto petenti occultè, sed non negabit occulto publicè petenti. Tertia est: concedet publico, vel occulto, si non constet, eos consistere in luto peccati. Ratio horum ducitur ex illis duobus principiis, quòd scilicet non est dandum Sanctum canibus, *Matth. 7.* & quòd conservanda semper est fama proximi. Legite hæc latè apud Suarez *disp. 67. sect. 5.* & Fagundez *præcept. Eccl. 5. lib. 3. cap. 10.*

2. Ad majorem tamen explicationem pro praxi, nota primò: si peccator occultus petat quidem occultè, sed præsentibus aliquibus, qui illius peccatum sciunt, nesciunt tamen penitentiam, tunc ille non est occultus respectivè ad hos, apud quos jam amisit jus famæ, & nec dum constat, illam recuperasse per emendationem; quare deneganda est ipsi communio: quòd

si vel unus tantùm ex assistentibus ejus peccatum reseiat, erit sanè occultus, & ei non erit deneganda communio, quia tunc petens communionem retinet jus famæ, quæ non amittitur, nisi per publicitatem, quam nunc non adesse, supponimus.

3. Nota secundò, si scias peccatum alicujus impenitentis ex sua Confessione Sacramentali, qui tamen petat communionem sive publicè, sive occultè, eam, ne quæso, deneges; ita te obligante rigoroso sigillo confessionis, etiamsi occultissimè petat; id enim esset expropriare peccatum penitenti, quamvis ipse solus adverteret.

4. Nota tertio, illud hic difficile est in praxi, quomodo cognoscatur, petens Evcharistiam, amisisse, vel non amisisse jus famæ; unde ipsi petenti debeam, vel non debeam morem gerere? Habe præ oculis sequentem distinctionem, quam colligo ex Carumuele *lib. 3. Theolog. mor. num. 1393.* Vel antequam accedat ad altare, scis Petrum e. g. peccatorem publicum à te velle petere Evcharistiam, vel nescis antea, sed dum ibi existis, accedit ad te communicaturus dictus peccator; si sit hoc posterius, regulariter illum communica; quia in eo temporis momento, isque circumstantiis non potes deliberare, an ille fuerit à Deo tactus, & consequenter confessus, & emendatus: quare, nisi evidentissimè tibi constet, ipsum adhuc esse in peccato (quod certè id difficile videtur, id tibi constare, tunc posse) non potes illum repellere.

§. Si